

ללכת שבי אחריו

סרן גיל פוגל (מימין) יחד עם שלמה יחזקאלי, במפגש המרגש

סרן גיל פוגל לא הספיק להגיע למפגש בו שמעו חבריו לטייסת מה עליהם לעשות אם ייפלו בשבי, אי אז ב-1982 • כדי להשלים את החומר החסר, הוא נפגש עם שלמה (מומו) יחזקאלי, שהעביר את הסדנאות לטייסים, ושמע תהליך חפוז שערך 20 דקות • יומיים אחר כך נפל פוגל בשבי • השבוע, 37 שנה אחרי, נפגשו השניים לראשונה: "זו סגירת מעגל עבורי"

מתן צורי

◀ "מה עלי לעשות אם אני נופל בשבי", שאל טייס הפאנטום

סרן גיל פוגל את מפקד יחידת החקר רות בחיל המודיעין שלמה (מומו) יחזקאלי, וביקש: "תן לי תהליך מזורז לפני שאני יוצא לעוד גיחה". היה זה באחד מערבי חמישי ב-1982, תחילת מלחמת שלום הג'ל. מומו, שהיה מומחה להישרדות בשבי ותיכנן באותה תקופה את טייסי חיל האוויר, ישב עם סרן פוגל במשך 20 דקות ונתן לו תהליך מהיר. הוא לא ידע שיומיום אחר כך ייפול פוגל בשבי הסורי, והתהליך החפוז אותו עבר יציל את חייו. השבוע, בערב ראש השנה, נפגשו השניים אחרי כמעט 40 שנה.

השנה היא 1982, ומלחמת "שלום הגליל" יצאה לדרך. חיל האוויר ביצע מדי יום גיחות רבות בשטח האויב. באותה תקופה כמעט כל הטייסים עברו דרך מומו יחזקאלי, מומחה להישרדות בשבי. "ידעתי כל מה שצריך לעשות כדי לשרוד. נתתי לטייסים את העצות הכי טובות, שמבוססות על מחקרים ועדויות", סיפר אתמול מומו ל"ידיעות אחרונות".

באותו שבוע שבו ערך מומו תדריכים אינ-טנסיביים לטייסים, היה סרן פוגל, אז טייס צעיר, חולה והוא לא הגיע למפגש. כדי שיעבור בכל זאת איזושהי הכנה,

נפגש מומו עם גיל, למשך 20 דקות בלבד, בפונדק דרכים קטן בגדרה. "לימדתני אותו מילים בערבית, מה לעשות בחקירות, מה צפוי בעינויים. המוטו שלי היה: אתה שומר על מרחק מעצמך, כאילו אומר לעצמך 'זה לא קורה', וככה שורדים", אמר מומו. "הסברתי לו: אם המוטו שלך נפגע - תרד רק עם חליפת

הטייס, ואם יש לך אקרה תעיף אותו. אם תגיד שאתה קצין - רוב הסיכויים שלא יפגעו בך. פתחנו בקבוק יין ושתינו קצת. על הבקבוק כתבנו 'להתראות אחרי המלחמה' בתקווה שנמשיך לשנות אותו אז. גיל הלך לדרכו ואני לדרכי, אחרי שקיבלתי את הרושם שהוא הבין היטב את החומר".

יומיים אחר כך, בשבת בבוקר, יצא סרן פוגל לגיחה, במהלכה נפגע מאש סורית. הוא והנווט, רס"ן אהרון כץ ז"ל, נטשו את המטוס בשטח סוריה, נטישה אותה לא שרד כץ. פוגל הגיע בחיים לקרקע ונפל בשבי, בו הוחזק במשך שנתיים - עד 1984. בכל תקופת שבי הוא עבר עינויים קשים מאוד, אבל למרות זאת לא שכח את התהליך המזורז שעבר אצל מומו. כעבור שנתיים, כשהוחזר לישראל דרך העיר קונייטרה שבגבול סוריה, ביקש קודם כל לפגוש את מומו, אך הדבר לא יצא לפועל. במשך השנים ניסו השניים להיפגש, אבל הדבר לא הסתייע. השנים חלפו, מומו כבר פרש לגמלאות, ופוגל השתחרר מצה"ל ובמהלך השנים החל לעבוד כטייס באל על.

אבל בערב ראש השנה הוא החליט להפתיע את מומו בביתו. "לפתע שמעתי דפיקות בדלת", מספר מומו. "אני

פותח ורואה אדם גבוה ער מול: 'אני גיל פוגל', הוא אומר לי. זה היה מפגש מרגש, שנערך בעזרתו של קובי סגל, היסטוריון צבאי שמתעד את הקשרים של חיל האוויר עם מערכות נוספות בצה"ל. "ישבנו במשך שעות, שתינו וציחקנו. היה מרגש לשמוע מה עבר עלינו מבחינתי זו סגירת מעגל".

רס"ן אהרון כץ ז"ל

מטוס פאנטום | צילום: דוד רבינוגר

צילום: מתוך אתר "זיכור"

14-16.11.2019
תמריאים
להצלחה
כנס מיוחד באתונה לבעלי עסקים שרוצים לפרוץ גבולות

סבר פלוצקר
פרשן כלכלי בכיר, ידיעות אחרונות

"10 שנים לפריצת המשבר הגדול של הכלכלה היוונית: האם היא עברה ממשבר לצמיחה, מה קרה לעסקים, והאם יש לישראל מה ללמוד מהמקרה היווני?"

להרשמה ופרטים

054-333-7031

מנורה מבטחים

בטח שאפשר!

my net

בחסות:

ידיעות תקשורת